NN 118/2018 (27.12.2018.), Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu i uvjetima primjene zahtjeva održivosti u proizvodnji i korištenju biogoriva

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I ENERGETIKE

2379

Na temelju članka 17.a stavka 5. Zakona o biogorivima za prijevoz (»Narodne novine«, broj 65/09, 145/10, 26/11, 144/12, 14/14 i 94/18, u daljnjem tekstu: Zakon), ministar zaštite okoliša i energetike donosi

PRAVILNIK

O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O NAČINU I UVJETIMA PRIMJENE ZAHTJEVA ODRŽIVOSTI U PROIZVODNJI I KORIŠTENJU BIOGORIVA

Članak 1.

U Pravilniku o načinu i uvjetima primjene zahtjeva održivosti u proizvodnji i korištenju biogoriva (»Narodne novine«, broj 83/13) u članku 1. dodaje se podstavak koji glasi:

» – sadržaj i rokove izvješćivanja,«.

Članak 2.

Članak 2. mijenja se i glasi:

»Ovim se Pravilnikom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose slijedeće direktive Europske unije:

1. Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2009/28/EZ od 23. travnja 2009. godine o poticanju uporabe energije iz obnovljivih izvora te o izmjenama i dopunama i budućem ukidanju direktiva 2001/77/EZ i 2003/30/EZ (SL L 140, 5. 6. 2009.),

2. Direktiva (EU) 2015/1513 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o izmjeni Direktive 98/70/EZ o kakvoći benzinskih i dizelskih goriva i izmjeni Direktive 2009/28/EZ o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 239/1, 15. 9. 2015.).«

Članak 3.

U članku 4. stavku 2. točka 1. mijenja se i glasi:

»1. Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (u daljnjem tekst: Agencija) – javna ustanova osnovana Zakonom o osnivanju Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (»Narodne novine«, broj 30/09 i 56/13), a radi operativne provedbe mjera tržišne i strukturne potpore u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju,«.

U točki 8. riječi: »(»Narodne novine«, broj 145/12 i 29/13)« brišu se.

Iza točke 11. dodaje se nova točka 12. koja glasi:

»12. ispunjenje obveze smanjenja emisije stakleničkih plinova u prometnom sektoru kroz primjenu GHG modela koji koristi stvarne emisije stakleničkih plinova koje nastanu pri proizvodnji i uporabi biogoriva,«.

Točke 12. i 13. postaju točke 13. i 14.

Točka 14. briše se.

U točki 16. riječi: »(»Narodne novine«, broj 42/10)« brišu se.

Točka 18. briše se.

Točke 19. – 24. postaju točke 18. – 23.

U točki 25. koja postaje točka 24. riječi : »te kao uvjet za ostvarivanje prava na isplatu poticaja za proizvodnju biogoriva« brišu se.

U točki 26. koja postaje točka 25. riječi: (»Narodne novine«, broj 65/09, 145/10, 26/11, 144/12)« brišu se.

Točka 27. postaje točka 26.

Članak 4.

U članku 6. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Ušteda emisija stakleničkih plinova zbog upotrebe biogoriva mora biti:

1. najmanje 35 % za biogoriva proizvedena do 31. prosinca 2017. godine, u slučaju postrojenja koja su bila u funkciji 5. listopada 2015. ili prije tog datuma. Smatra se da je postrojenje u funkciji ako je otpočela fizička proizvodnja biogoriva.

2. najmanje 50 % za biogoriva proizvedena od 1. siječnja 2018. godine, u slučaju postrojenja koja su bila u funkciji 5. listopada 2015. ili prije tog datuma.

3. najmanje 60 %, za biogoriva proizvedena u postrojenjima koja su bila u funkciji nakon 5. listopada 2015. Smatra se da je postrojenje u funkciji ako je otpočela fizička proizvodnja biogoriva.«

Članak 5.

U članku 13. stavcima 1., 2., 4., 5. i 6. riječ: »Povlašteni« briše se.

U stavku 2. točki 1. riječ: »povlaštenom« briše se.

U točki 3. riječ: »povlašteni« briše se.

U točki 4. riječ: »povlaštenog« briše se.

Članak 6.

U članku 15. stavku 1. točki 2. iza riječi: »tekućim biogorivima« dodaju se riječi: »koje gospodarski subjekti dostavljaju državama članicama,«.

Članak 7.

U članku 18. stavku 1. dodaje se točka 4. i glasi:

»4. informacije o proizvodnom procesu korištenom za dobivanje biogoriva, ukupne količine biogoriva dobivenih iz sirovina kako je kategorizirano u Prilogu 6, djelu A., ovoga pravilnika, te informacije o privremenim srednjim vrijednostima procijenjenih emisija u vezi s neizravnom promjenom uporabe zemljišta za isporučena biogoriva, a koja su proizvedena iz sirovina navedenih u Prilogu 6., djelu A ovoga Pravilnika.»

U stavcima 2. i 3. riječ: »stavka 6.« zamjenjuje se riječju: »stavka 5.«.

Članak 8.

Prilozi I., IV. i V. mijenjaju se i glase:

PRILOG I.

PRAVILA ZA IZRAČUN EMISIJA STAKLENIČKIH PLINOVA U ŽIVOTNOM VIJEKU BIOGORIVA

1. Emisije stakleničkih plinova koje nastanu pri proizvodnji i uporabi biogoriva izračunavaju se kao:

$$E = e_{ec} + e_l + e_p + e_{td} + e_u - e_{sca} - e_{ccs} - e_{ccr} - e_{ee},$$

gdje je

E = ukupne emisije od uporabe goriva

e_{ec} = emisije od ekstrakcije ili uzgoja sirovina

e_l = godišnje emisije zbog promjene zaliha ugljika prouzročene promjenom uporabe zemljišta

e_p = emisije od obrade

e_{td} = emisije od prometa i distribucije

e_u = emisije koje nastaju pri uporabi biogoriva

e_{sca} = uštede emisija iz akumulacije ugljika u tlu zbog boljega poljoprivrednog gospodarenja

e_{ccs} = uštede emisija radi hvatanja i geološkoga pohranjivanja ugljika

e_{ccr} = uštede emisija radi hvatanja i zamjene ugljika i

e_{ee} = uštede emisija od viška električne energije koji nastaje pri kogeneraciji.

Emisije koje nastaju pri proizvodnji strojeva i opreme ne uzimaju se u obzir.

2. Emisije stakleničkih plinova iz goriva, *E,* izražavaju se u gramima ekvivalenta CO2 na MJ goriva g CO2eq/MJ.

3. Odstupajući od točke 2. za goriva namijenjena prometu vrijednosti izračunane kao gCO2eq/MJ mogu se prilagođivati kako bi uzele u obzir razlike među biogorivima pri obavljenome korisnom radu izražene kao km/MJ. Takve se prilagodbe rade samo kad se podastru dokazi o obavljenome korisnom radu.

4. Staklenički su plinovi uzeti u obzir za potrebe točke 1. CO2, N2O i CH_4. Za potrebe izračunavanja ekvivalenta CO_2 ti se plinovi vrednuju kako slijedi:

$CO_2 = 1$

$N_2O = 296$

$CH_4 = 23$

5. Emisije koje nastaju pri ekstrakciji ili uzgoju sirovina e_{ec}, uključuju emisije:

a) pri samome procesu ekstrakcije ili uzgoja;

b) pri skupljanju sirovina;

c) iz otpadaka i curenja tekućina;

d) iz proizvodnje kemikalija ili proizvoda upotrijebljenih pri ekstrakciji ili uzgoju.

Hvatanje CO_2 u uzgoju sirovina ne uzima se u obzir. Potvrđena smanjenja emisije stakleničkih plinova koja nastaju pri spaljivanju na lokacijama za proizvodnju ulja bilo gdje na svijetu odbijaju se. Umjesto uporabe stvarnih vrijednosti za emisije iz uzgoja mogu se upotrijebiti procjene na temelju prosječnih vrijednosti izračunane za manja geografska područja od onih upotrijebljenih u izračunu zadanih vrijednosti.

6. Godišnje emisije koje nastaju zbog promjena zaliha ugljika kao rezultat promjene uporabe zemljišta (el) izračunavaju se jednakomjernim dijeljenjem ukupnih emisija tijekom 20 godina. Za izračun tih emisija primjenjuje se sljedeće pravilo:

$$el = (CS_R - CS_A) \times 3{,}664 \times 1/20 \times 1/P - e_B[1],$$

gdje je

e_l = godišnje emisije stakleničkih plinova zbog promjena zaliha ugljika kao rezultat promjene uporabe zemljišta (mjereno kao masa u gramima ekvivalenta CO_2 po jedinici energije biogoriva ili tekućeg biogoriva (u megadžulima) »Kultivirano tlo«[3] i »tlo namijenjeno trajnim kulturama«[4] smatraju se jednom uporabom zemljišta;

CS_R = zaliha ugljika po jedinici površine povezana s referentnom uporabom zemljišta (mjerena kao masa u gramima ugljika po jedinici površine, uključujući tlo i vegetaciju). Referentna uporaba zemljišta je uporaba zemljišta u siječnju 2008. ili 20 godina prije dobivanja sirovina ovisno o tome što je kasnije;

CS_A = zaliha ugljika po jedinici površine povezana sa stvarnom uporabom zemljišta (mjerena kao masa u gramima ugljika po jedinici površine, uključujući tlo i vegetaciju). U slučaju kad se zaliha ugljika akumulira tijekom razdoblja duljega od godine dana, vrijednost koja se pripisuje *CSA* je procijenjena zaliha po jedinici površine nakon 20 godina ili kad ljetina sazrije, ovisno o tome što je prije;

P = produktivnost prinosa (mjerena kao energija iz pogonskoga biogoriva ili drugoga tekućeg biogoriva po jedinici površine godišnje) i

e_B = dodana vrijednost 29 gCO_2eq/MJ pogonskoga biogoriva ili drugoga tekućeg biogoriva ako je biomasa dobivena sa saniranoga degradiranog zemljišta pod uvjetima navedenim u točki 7. ovog Priloga.

7. Dodana vrijednost »e_B« 29 gCO_2eq/MJ pripisuje se ako postoje dokazi da predmetno zemljište:

(a) u siječnju 2008. nije upotrebljavano u poljoprivredne ili druge svrhe i

(b) pripada u jednu od sljedećih kategorija:

(i) jako degradirano zemljište, uključujući zemljište koje je prije bilo upotrebljavano u poljoprivredne svrhe

(ii) jako onečišćeno zemljište.

Dodana vrijednost 29 gCO_2eq/MJ primjenjuje se za razdoblje do 10 godina od dana prenamjene zemljišta u poljoprivredne svrhe, pod uvjetom da se za zemljišta koja pripadaju pod točku (i) osigura stalan rast zaliha ugljika te znatno smanjenje erozije zemljišta koja pripadaju pod točku (ii) smanji onečišćenost tla.

8. Kategorije iz točke 7. (b) definirane su kako slijedi:

(i) *»jako degradirano zemljište«* označuje zemljište koje je tijekom duljega razdoblja bilo u većoj mjeri podložno zasoljavanju ili mu je nizak sadržaj organskih tvari i znatno je erodirano;

(ii) *»jako onečišćeno«* označuje zemljište koje je nepogodno za uzgajanje hrane za ljude i hrane za životinje zbog onečišćenosti.

Takvo zemljište uključuje zemljište koje je uključeno u državni ili lokalni prostorno planski dokument u svrhu poboljšanja degradiranog ili onečišćenog zemljišta te je od strane države članice Europske unije i odlukom Europske komisije utvrđeno kao takvo.

9. Zalihe ugljika u zemljištu izračunavaju se u skladu s odlukom Komisije 2010/335/EU od 10. lipnja 2010. o smjernicama za izračun zaliha ugljika zemljišta za potrebe Priloga V. Direktive 2009/28/EC (SL br L. 151 na 17 6., 2010, str. 19).

10. Emisije koje nastaju pri obradi »e_p« uključuju emisije iz:

a) same obrade,

b) otpadaka i istjecanja (prokapavanja) i

c) proizvodnje kemikalija ili proizvoda upotrijebljenih u obradi.

Pri uzimanju u obzir električne energije koja nije proizvedena u okviru pogona za proizvodnju goriva, pretpostavlja se da je intenzitet emisije stakleničkih plinova proizvodnje i distribucije te električne energije jednak prosječnome intenzitetu emisije proizvodnje i distribucije električne energije u definiranom području. Odstupajući od ovoga pravila, proizvođači mogu upotrebljavati prosječnu vrijednost za pojedini pogon za proizvodnju električne energije koju taj pogon proizvede, ako taj pogon nije priključen na elektroenergetsku mrežu.

11. Emisije zbog prijevoza i distribucije »e_{td}« uključuju emisije koje nastaju pri prometu i skladištenju sirovina i poluproizvoda te skladištenju i distribuciji gotovih proizvoda. Emisije koje nastaju pri prometu i distribuciji koje se uzimaju u obzir pod točkom 5. ovog Priloga ne uzimaju se u obzir pod ovom točkom.

12. Emisije koje nastaju pri uporabi goriva *»eu«* računaju se kao nula za pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva.

13. Uštede emisija od hvatanja i geoloških zaliha ugljika »e_{ccs}« koje već nisu uzete u obzir u »e_p«, ograničavaju se na emisije onemogućene hvatanjem i sekvestracijom emitiranoga CO_2 izravno povezanoga s ekstrakcijom, prometom, obradom i distribucijom goriva.

14. Uštede emisija od hvatanja i zamjene ugljika »e_{ccr}« ograničavaju se na emisije izbjegnute hvatanjem CO_2 čiji ugljik potječe od biomase i koji se upotrebljava za zamjenu, ograničavaju se na CO_2 koji se dobiva od fosilnoga goriva, upotrijebljenog u komercijalnim proizvodima i uslugama.

15. Uštede emisija od viška električne energije iz kogeneracije »e_{ee}« uzimaju se u obzir za višak električne energije proizvedene sustavima za proizvodnju biogoriva koji upotrebljavaju kogeneraciju, osim kad je biogorivo upotrijebljeno za kogeneraciju suproizvod koji nije ostatak poljoprivrednoga prinosa. Pri uzimanju u obzir toga viška električne energije, veličina kogeneracijske jedinice smatra se kao najmanja potrebna za to da kogeneracijska jedinica isporučuje toplinu koja je potrebna za proizvodnju biogoriva. Uštede emisija stakleničkih plinova povezane s viškom električne energije smatraju se jednakima količini stakleničkih plinova koji bi se emitirali da je jednaka količina električne energije proizvedena u elektrani koja upotrebljava isto biogorivo kao i kogeneracijska jedinica.

16. Kad se u procesu proizvodnje biogoriva proizvede istodobno biogorivo za koje se emisije izračunavaju i jedan ili više proizvoda (suproizvoda), emisije stakleničkih plinova dijele se između goriva ili njegova neposrednog proizvoda i suproizvoda razmjerno njihovu energetskom sadržaju (određenom kao donja ogrjevna vrijednost u slučaju suproizvoda koji nisu električna energija).

17. Za potrebe izračuna iz točke 16. emisije koje se dijele su »e_{ec}«, »e_l« i oni dijelovi »e_p«, »e_{td}« i »e_{ee}« koji se odvijaju do procesne faze i uključujući procesnu fazu u kojoj je suproizvod proizveden. Ako je došlo do koje podjele na suproizvode u ranijoj procesnoj fazi u životnome ciklusu, u tu se svrhu umjesto ukupne količine tih emisija upotrebljava dio tih emisija dodijeljenih u posljednjoj takvoj procesnoj fazi posrednome proizvodu biogoriva.

U slučaju pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva svi suproizvodi, uključujući električnu energiju, koji ne pripadaju u područje primjene točke 15. uzimaju se u obzir za potrebe ovoga izračuna, osim ostataka poljoprivrednih proizvoda, uključujući slamu, ostatke šećerne trske, lupine, klipove i orahove ljuske. Suproizvodi koji imaju negativan energetski sadržaj za potrebe izračuna uzimaju se kao da im je energetski sadržaj nula.

Otpad, poljoprivredni ostaci ljetine, uključujući ostatke šećerne trske, lupine, klipove, orahove ljuske i ostatke od postupka obrade, uključujući sirovi glicerin (nerafinirani glicerin) smatraju se da im je životni ciklus emisije stakleničkih plinova nula do procesa skupljanja tih materijala.

U slučaju biogoriva koja se proizvode u rafinerijama jedinica analize za potrebe izračuna iz točke 16. je rafinerija.

Tablica 1. Raščlanjene zadane vrijednosti za pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva

Raščlanjene zadane vrijednosti za uzgoj: »e_{ec}«

Proizvodni procesi dobivanja pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva	Tipične emisije stakleničkih plinova (gCO_2eq/MJ)	Zadane emisije stakleničkih plinova (gCO_2eq/MJ)
etanol iz šećerne repe	12	12
etanol iz pšenice	23	23
etanol iz kukuruza proizveden u Zajednici	20	20
etanol iz šećerne trske	14	14
dio iz obnovljivih izvora ETBE	Jednak kao pri dobivanju etanola	
dio iz obnovljivih izvora TAEE	Jednak kao pri dobivanju etanola	
biodizel iz repičina sjemena	29	29
biodizel iz suncokreta	18	18
biodizel iz soje	19	19
biodizel iz palmina ulja	14	14
biodizel iz otpadnoga biljnoga ulja ili životinjske masti(*)	0	0

biljno ulje iz repičina sjemena obrađeno vodikom	30	30
biljno ulje iz suncokreta obrađeno vodikom	18	18
biljno ulje iz palmina ulja obrađeno vodikom	15	15
čisto biljno ulje iz repičina sjemena	30	30
bioplin iz komunalnoga organskog otpada kao komprimirani prirodni plin	0	0
bioplin od vlažnog gnoja kao komprimirani prirodni plin	0	0
bioplin od suhog gnoja kao komprimirani prirodni plin	0	0
(*) S iznimkom masti proizvedene od životinjskih nusproizvoda razvrstanih u materijal kategorije 3. u skladu s Uredbom (EZ-a) br. 2774/2002.		

Raščlanjene zadane vrijednosti za obradu (uključujući višak električne energije): »$e_p - e_{ee}$«

Proizvodni procesi dobivanja pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva	Tipične emisije stakleničkih plinova (gCO_2eq/MJ)	Zadane emisije stakleničkih plinova (gCO_2eq/MJ) |
etanol iz šećerne repe	19	26
etanol iz pšenice (procesno gorivo nije specificirano)	32	45
etanol iz pšenice (lignit kao procesno gorivo u pogonu kogeneracije)	32	45
etanol iz pšenice (prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnome kotlu (bojleru)	21	30
etanol iz pšenice (prirodni plin kao procesno gorivo u pogonu kogeneracije)	14	19
etanol iz pšenice (slama kao procesno gorivo u pogonu kogeneracije)	1	1
etanol iz kukuruza proizveden u Zajednici (prirodni plin kao procesno gorivo u pogonu kogeneracije)	15	21
etanol iz šećerne trske	1	1
dio iz obnovljivih izvora ETBE	Jednak kao pri dobivanju etanola	
dio iz obnovljivih izvora TAEE	Jednak kao pri dobivanju etanola	
biodizel iz repičina sjemena	16	22
biodizel iz suncokreta	16	22
biodizel iz soje	18	26
biodizel iz palmina ulja (proces nije specificiran)	35	49
biodizel iz palmina ulja (proces s hvatanjem metana u uljari)	13	18
biodizel iz otpadnoga biljnoga ulja ili životinjske masti	9	13
biljno ulje iz repičina sjemena obrađeno vodikom	10	13
biljno ulje iz suncokreta obrađeno vodikom	10	13
biljno ulje iz palmina ulja obrađeno vodikom (proces nije specificiran)	30	42
biljno ulje iz palmina ulja obrađeno vodikom (proces sa zahvaćanjem metana u uljari)	7	9
čisto biljno ulje iz repičina sjemena	4	5
bioplin iz komunalnoga organskog otpada kao komprimirani prirodni plin	14	20
bioplin od vlažnog gnoja kao komprim. prirodni plin	8	11
bioplin od suhog gnoja kao komprim. prirodni plin	8	11

Raščlanjene zadane vrijednosti za prijevoz i distribuciju: »e_{td}«

Proizvodni proces dobivanja pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva	Tipične emisije stakleničkih plinova (gCO_2eq/MJ)	Zadane emisije stakleničkih plinova (gCO_2eq/MJ)
etanol iz šećerne repe	2	2
etanol iz pšenice	2	2
etanol iz kukuruza proizveden u Zajednici	2	2
etanol iz šećerne trske	9	9
dio iz obnovljivih izvora ETBE	Jednak kao pri dobivanju etanola	
dio iz obnovljivih izvora TAEE	Jednak kao pri dobivanju etanola	
biodizel iz repičinoga sjemena	1	1
biodizel iz suncokreta	1	1
biodizel iz soje	13	13